

Viite

MOS35-15, MOS35-21

Asia

Metsälakiesityksen tilanne

Asiasanat	VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS
Hoitaa UM	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-01; KPO-02; KPO-03; UKKMI-00; UMI-00; VSI-00 BER; PET; PIE KTM; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY; MMM/MEO; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; VM; VNK; YM; YM/ALO; YM/KVY

Metsälakiesityksen käsittely hallituksessa siirtyi maaliskuulle, koska halutaan tutustua tarkemmin alueiden esityksiin.

Viimeisin versio lakiesityksestä on päivätty 16.02. Siinä ei ole mitään suuria periaatteellisia muutoksia verrattuna suomennettuun esitykseen 02.02.

Todennäköistä on, että esityksen nyt tiedossa olevat pääperiaatteet tulevat säilymään; pitkät vuokrasopimukset ja lunastusoikeus, joiden vastapainona on aika tiukka metsänhoitopakko. Prosessia sääteleviä lain määräyksiä tulee täsmentää ja muita normeja tulee laatia. Myös siirtymävaiheen menettelyt puuttuvat toistaiseksi.

Suurimpia puutteita lakiesityksessä on valtion oman aktiivisen toimijan roolin liiallinen supistuminen. Olemassa olevan koko maan kattavan metsähallinto-organisaation tulevaisuudesta ei mainita mitään vaikka pääosan maan metsistä arvioidaan jäävän suoraan valtion hallintaan.

Hallituksen käsittelyn siirto ja arvioita esityksestä

Taloudellisen kehityksen ja kaupan ministeriön johdolla laadittu metsälakiesitys julkistettiin 02.02. Tavoitteena oli viedä esitys Venäjän federaation hallitukseen 19.02 mutta hallitus päätti siirtää käsittelyn tapahtuvaksi presidentin vaalien jälkeen maaliskuussa. Syyksi ilmoitettiin tarve käsitellä subjektien tekemiä lakiesitystä koskevia huomautuksia. Ministeri **G. Gref** kertoi 17.02, että eräät poliitikot arvostelevat esitykseen sisältyvää yksityisen metsänomistuksen mahdollisuutta.

Vedomosti kertoi 19.02, että nimenomaan pääministeri **M. Kasjanov** halusi siirtää käsittelyä. Luonnonvaraministeriön valtiosihteeri **V. Engelsberg** toteaa, että siirrosta ei ole mitään erityistä vaan lakiesityksen viimeistely jatkuu ministeriöiden yhteistyönä. Duuman luonnonvarakomitean varapuheen-

johtaja **A. Beljakov** toteaa, että lakiesitys ei esitetyssä muodossa mahdollista metsäsektorin kasvua, koska vuokraajilla ei ole varaa vaadittaviin toimenpiteisiin. Suuri epäkohta on valtion vetäytyminen metsätalouden harjoittamisesta. Myös WWF:n **E. Schwartz** on huolissaan valtion vastuun vähenemisestä ja pelkää sen johtavan ekologisten asioiden heikkenemiseen. Valtion metsähallinto murenee kokonaan ja sieltä lähtevät asiantuntijat.

Greenpeace on julkistanut arvionsa lakiesityksestä. Sitä on jaettu laajasti ja siinä pyydetään lähettämään kommentteja presidentille, pääministerille, duuman ja federaationeuvoston puhemiehille sekä alueiden johdolle. Erikseen mainitaan, että talkehministeri G. Grefille ja luonnonvarainministeri **V. Artjuhoville** ei kannata lähettää kirjeitä. Greenpeacen analyysissä arvostellaan mm. seuraavia asioita: esitetty hallinnon rakenne on epäselvä, reservimetsiä ei saa yksityistää, luonnonsuojelualueiden asema heikkenee, hakkuulupamenettely helpottuu liiaksi, hakkuiden ja metsänhoidon volyyymien välistä riippuvuutta ei määritellä, virkamiesten tekemän metsäsuunnittelun asema on edelleen liian vahva, lain erityisen osan metsänkäsittelyn periaatteissa on puutteita. Lisäksi arvostellaan lain valmistelua suppeassa piirissä talkehministeriössä. Kokonaisuutena esityksen katsotaan olevan vielä keskeneräinen, koska metsäasiantuntijoita ei ole kuultu tarpeeksi ja kansalaisjärjestöjen näkemyksiä ei lainkaan.

Metsälain uusin versio 16.02

Viimeisin versio lakiesityksestä on päivätty 16.02. Siinä ei ole mitään suuria periaatteellisia muutoksia verrattuna suomennettuun esitykseen 02.02. Suojelualueiden metsiä koskevia kohtia on täsmennetty. Varsinaisen vuokrauksen keston alaraja on muutettu 5:stä 10:een vuoteen. Vuokra-alueiden lunastukseen on lisätty vuosimääräehtojen lisäksi ehto siitä, että aluetta on käytetty vuokrasopimuksen mukaisesti. Loppuun on lisätty luettelo normeista, jotka on otettu huomioon esityksessä sekä maininta hallinto-, rikos- ja maalainsäädäntöön tarvittavista muutoksista.

Kommentti

Todennäköistä on, että esityksen nyt tiedossa olevat pääperiaatteet tulevat säilymään; pitkät vuokrasopimukset ja lunastusoikeus, joiden vastapainona on aika tiukka metsänhoitopakko. Prosessia sääteleviä lain määräyksiä tulee täsmentää ja muita normeja tulee laatia. Myös siirtymävaiheen menettelyt puuttuvat toistaiseksi. Esitetyssä järjestelmässä tulee entistä enemmän kytkentöjä myös yleiseen sopimusoikeuteen ja maalainsäädäntöön.

Toistaiseksi on jäänyt aika vähälle huomiolle eräs lakiesityksen uusista peruskäsitteistä *metsäalue* [lesnoj utšastok], joka tarkoittaa metsäkiinteistöä. Vuokraus ja omistuksen muutokset toteutetaan näitä rekisteröityjä yksiköitä käyttäen. Näin metsälakiin sisältyy tavallaan lähes isojaon kaltainen metsäkiinteistöjärjestelmän perusrakenteen suunnittelu. Tämä antaisi oikein käytettynä ainutlaatuisen mahdollisuuden muodostaa tarkoituksenmukaisia vuokrattavia ja aikanaan yksityistettäviä sekä toisaalta valtion omia metsätalous- ja luonnonvarayksiköitä.

Olen samaa mieltä Beljakovin ja ympäristöjärjestöjen edustajien kanssa siinä, että suurimpia puutteita lakiesityksessä on valtion oman aktiivisen toimijan roolin liiallinen supistuminen. Valtion metsähallintoon esitetään periaatteellinen kolmijako; normihallinto, lain valvonta ja metsävarannon hallinto. Esityksestä ei kuitenkaan selviä, miten tämä käytännössä toteutetaan. Olemassa olevan metsähallinnon koko maan kattavan organisaation tulevaisuudesta ei sanota mitään.

Asiantuntijat arvioivat, että vain 20-30 % metsävarannosta tullaan vuokraamaan ja loppu jää suoraan valtion hallintaan. Valtion hallintaan jäävien vähemmän intensiivisen metsätalouden alueiden toiminnan säätelyyn tarvittaisiin talousmetsien periaatteita täydentämään enemmän luonnonvarahallinnon näkökulmaa. Laajoilla syrjäalueilla ns. kompleksinen kokonaisuudesta vastaava luonnonvarahallinto voisi olla toimivin ja halvin ratkaisu.

LIITTEET

-